

Az Internet a barátunk

Az Internet korunk vitathatatlanul egyik legdinamikusabban fejlődő területe, így ennek megfelelően jelentőségét nem szabad alábecsülni sem a mindennapi életben, sem szakmai fejlődésünkben.

Aki azonban először ül le a világháló mellé annak érdekében, hogy adatokat találjon a számára fontos témában, hamar rá kell döbbsennie, hogy semmi sem emlékezteti a könyvtárban való kutatáshoz, és gyakran egyáltalán nem könnyű megtalálni pontosan azt, amit hasznosítani is tudunk. A rendelkezésünkre álló weblapok hihetetlen mennyisége és kínálata már régen meghaladta a legjobb keresőgépek kapacitását, azonban ez csak az egyik „baj”. A másik, valószínűleg sokkal nagyobb probléma az, hogy mindenki, akinek hozzáférése van a webhez, gyakorlatilag bármit feltehet oda, ezáltal nem csak értelmetlen, érdektelen információk kapnak nyilvánosságot, de gyakran téves és ostoba információk is.

Keresőprogramok

Az információkeresésben segítségünkre vannak a keresőprogramok. Ezek között vannak általánosak (www.altavista.com) és tematikusak (www.yahoo.com), ahol témakörönként is kereshetünk. Nemcsak angol, magyar nyelven is kereshetünk pl. a www.altavizsla.hu, a www.google.co.hu lapokon és az úgynevezett portálokon (www.index.hu, www.origo.hu, www.startlap.com, www.heureka.hu stb.). Utóbbiakon híreket, programokat (moziműsor!) és sok minden mást találunk, mint egy igazi újságban. Ha már itt tartunk: a legtöbb napilapnak, magazinnak van saját weboldala (pl. www.interpressmagazin.hu), ahol vagy a lapszámok teljes anyaga, vagy azok kivonata megtalálható (olcsóbb, mint megvenni!). Legegyszerűbb a keresőkeresés a <http://kreso.lap.hu> oldalon!

Mik azok a linkgyűjtemények?

Sok ilyen van, ezek közül most a Startlapot, az első magyar linkgyűjteményt mutatjuk be, amely 1999-ben indult, és rövid idő alatt igen kedvelt lett a netezők körében. Jelenleg több mint 3000 lap működik, amelyet 400 önkéntes szerkesztő készít, és frissít rendszeresen. Hetente 15–20 új oldal készül, mely a www.lap.hu oldalon követhető nyomon. Bárki lehet Startlapszerkesztő, aki egy eddig nem szereplő témában kedvet érez új lapot indítani.

Van gyűjteménye már a dietetikának, cukorbetegségnek, sebészetnek, plasztikai sebészetnek, bel-

gyógyászatnak, kardiológiának, nefrológiának, szív-
rővizsgálatoknak, de a szakkönyveknek is.

Hétköznapiak

Az élet számos területén lehet gyors segítségünkre az Internet. Például megtalálható rajta az egész telefonkönyv, a vasúti és autóbussz-menetrend (www.elvira.hu, www.volán.hu), a mozik, színházak, kiállítótermek (www.est.hu, www.pestimusor.hu), fitness-termek, utazási irodák, repülőársaságok kínálata (www.nagyutazas.hu). Napi- és hetilapokat (www.nol.hu, www.magyarhirlap.hu, www.hvg.hu) is olvashatunk a neten, sőt kifejezetten erre szakosodott hírportálokról is szerezhetünk információt (www.index.hu, www.origo.hu, www.port.hu).

Persze, aki már elkezdte használni az Internetet, mindezt tudja. Hiszen pillanatok alatt belejön az ember, aztán már csak elszakadni nehéz. Azoknak szeretnék kedvet csinálni, és egy kis bátorítást adni, akik még nem merészkedtek az elektronikus sztrádára.

Szakanyagok

Szakmai információkra szintén nem nehéz rábukkanni: rövid idő alatt sok érdekes anyagot találhatunk, és tölthetünk le az orvostudományról és határterületről. Gondoljuk végig: hány (papíralapú) szakmai folyóirathoz is férünk hozzá? Ahányra a munkahelyünk előfizet. Ezek száma pedig folyamatosan csökken, így valószínűleg egyre kevesebbhez. Nem így a webhasználó! Legjobb feliratkozni ingyenes szakmai hírlevelekre, akkor automatikusan hullik elektronikus postaládánkba az információ. Számos magyar és idegen nyelvű (angol változata szinte mindennek van) orvosi és egészségügyi szakfolyóirat elérhető. A nyomtatott és internetes magazinok, portálok számos hírrel szolgálnak (www.weborvos.hu, www.medlist.com/HIPPOCRATES/, www.informed.hu, www.ujdieta.hu, www.hazipatika.com, www.origoegeszseg.hu, www.wellnesscafe.hu). Tartalmas portálokat találunk egyes betegcsoportokhoz is (www.daganatok.hu, www.endoscopyia.hu, www.mcd.hu)

Van honlapja a minisztériumoknak (www.eum.hu stb.), lehet figyelni a pályázatokat (www.nonprofit.hu, www.sansz.org, www.nca.hu), a szakmai társaságok (www.mmtt.hu) vagy betegszövetségek (www.nonpro-

fit.lap.hu, www.eski.hu/civiltajekoztatas) oldalait tanulmányozni. Szakmai anyagok keresésére a www.pubmed.gov és a www.ncbi.nlm.nih.gov oldalakat javasoljuk.

Kamaránk honlapja

Ma már egy magára valamit is adó (szakmai) szervezet nem teheti meg, hogy ne üzemeltessen informatív, könnyen kezelhető honlapot. Egy honlapnak, éppen az Internet lehetőségeit kiaknázva, elengedhetetlen része a linkgyűjtemény is. Ilyet mi magunk is készíthetünk saját internetes tevékenységünk (tanulás, szórakozás stb.) megkönnyítése érdekében, azonban ha elakadunk, hasznos lehet egy-egy ilyen linkgyűjtemény. A www.meszk.hu oldalon a felső menüsorban a Kapcsolatok főmenü tartalmaz ilyen linkgyűjteményt.

Számítani kell azonban arra is – mivel az Internet sajátossága a gyorsasága és változékonysága –, hogy néhány hét-hónap elteltével az adott oldalak esetleg már nem lesznek ott, ahol korábban rátaláltunk. Kihangsúlyozandónak tartjuk, hogy előfordulhat, hogy a talált adatok nem megbízhatóak. Ezt elkerülendő, igyekezzünk olyan oldalakat használni szakmai tájékozódásra, amelyeket megbízható szervezetek, intézmények tartanak fenn (pl. www.oeti.hu), vagy/és olyat, aki megadja a felhasznált irodalmat, még szerencsésebb, ha azt szabatos hivatkozással teszi.

**Kovács Ildikó, a Kommunikációs Bizottság tagja,
Lelovics Zsuzsanna,
az MDOSZ Tudományos Bizottságának vezetője**

Országos felmérés a járóbeteg-ellátásról II.

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara 2006. február-április hónapban országos felmérést készített a járóbeteg-ellátás területén dolgozó 1621 asszisztens és 105 intézményvezető bevonásával. Jelen cikkben a 105 intézményvezető körében végzett önkitöltős kérdőív elektronikus úton összesített eredményeit ismertetjük.

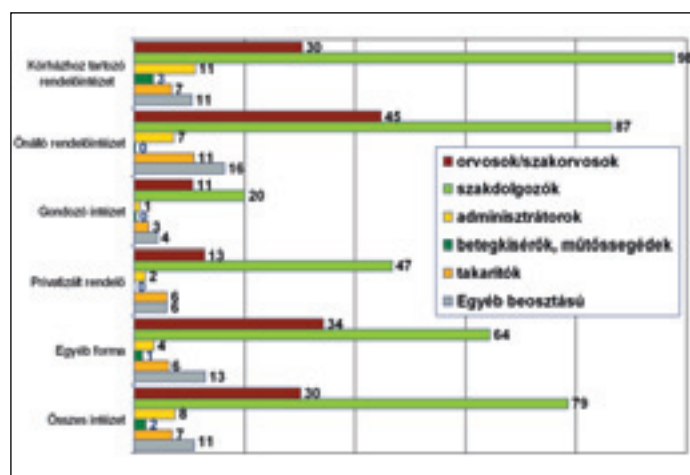
Hipotézisek

A munkáltatók részére kiadott kérdőívben 32 nyitott és zárt kérdéssel az intézmények működtetésével kapcsolatos problémákra, a szakrendelések számára, a létszámhelyzetre, a munkavállalók részére adott juttatásokra, a szakmai továbbképzéssel kapcsolatos kérdésekre és a kamarával szembeni elvárásaikra kerestük a választ. Feltételezésünk szerint a járóbeteg-ellátást biztosító munkáltatók csak a kötelező juttatásokat tudják biztosítani a dolgozóknak, kevés helyen szerveznek saját erőből továbbképzést és a MESZK munkájáról, feladatáról nincsenek pontos információk.

Eredmények

Az intézmények 50%-a kórházhoz tartozó rendelőintézet volt, 15% önálló rendelőintézet, 11% gondozóintézet, 5% privatizált rendelőintézet, 17% egyéb formában működik. Az intézetek 14%-a 40-nél több szakrendelést működtet. Ezek az intézetek kórházhoz tartozó rendelőintézetek, az önálló rendelőintézetben átlagosan 27-féle szakrendelés működik, a privatizált rendelőintézetekben átlagosan 17-féle szakrendelés van.

A kórházakhoz tartozó rendelőintézetekben az orvos-asszisztens arány 1:3, az önálló rendelőintézeteknél és a privatizált rendelőkben az orvos-szakdolgozó arány 1:1, az összes intézetnél átlagosan 1:2 arányban dolgoznak orvosok és a szakdolgozók.

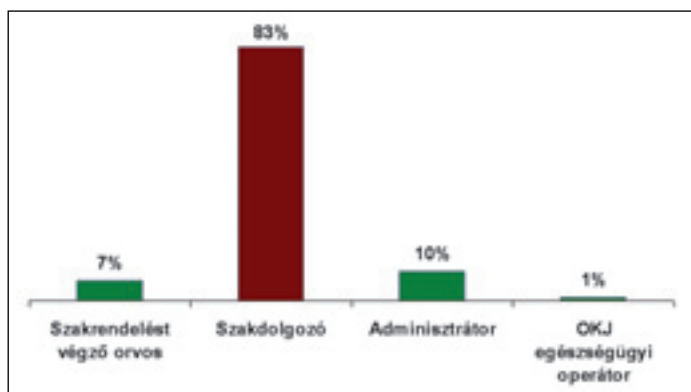

1. ábra A különböző dolgozók létszáma az intézetek szervezeti formája szerint (N=103)

Az intézményvezetők válaszai alapján létszámhiány van az intézetekben:

Szakorvosból	48%
(gégész, endokrinológus, traumatológus, neurológus)	
Asszisztensből	15%
Diplomás szakdolgozóból	15%
Szakasszisztensből	28%
(kardiológiai szakasszisztens, szemészeti szakasszisztens)	
Egyéb munkakörben	17%

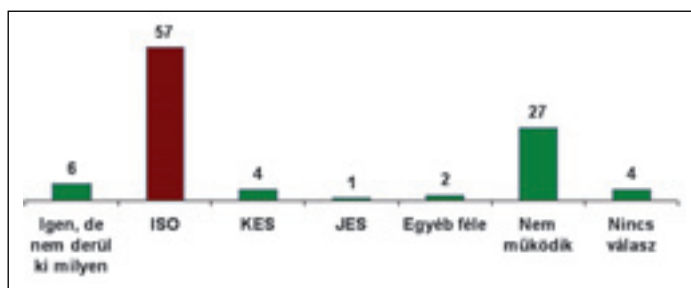
Az intézmények 97%-ban számítógépes hálózatot használnak a betegdokumentációhoz, 90%-ban van internetes hozzáférési lehetőség, de csak az intézetek 38%-ban biztosítják minden dolgozó részére a hozzáférési lehetőséget.

2. ábra Ki kezeli a rendelési idő alatt a számítógépet?

N=105 (arányok azok körében, ahol van hálózat)

Az intézetek – a bevételeik növelése érdekében – 47%-ban kiadják a rendelőintézetek egyes helységeit magánrendelés céljára orvosok részére, 18%-ban egyéb célra. Az intézetek 27%-ában nem működik minőségirányítási rendszer. Azokban az intézetekben, ahol működik a MIR, minden esetben végeztek betegelégedettségi vizsgálatot, de a betegelégedettségi vizsgálat eredményét a beosztott dolgozók 84%-a ismeri.

3. ábra Működik az intézetben minőségirányítási rendszer? (N=105)

Az intézetek 71%-ában működik reprezentatív szakszervezet, 79%-ukban van érvényes kollektív szerződés, és közalkalmazotti vagy üzemi tanács működik az intézetek 80%-ában.

4. ábra A kollektív szerződésben milyen juttatásokat tudnak biztosítani a dolgozók részére? (ahol van kollektív szerződés, N=94)

Az intézetek 66%-ának van lehetősége a szakdolgozói továbbképzések szervezésére kiírt pályázatokon részt venni. A helyben szervezett továbbképzések 90%-ában nem kellett a munkatársaknak a továbbképzéseken való részvételi díjat fizetni.

Az intézetvezetők válaszai alapján a MESZK-től az alábbi témákban várnak változást:

Etikai, jogi érdekképviselet	72%
Szakmai továbbképzések szervezése	72%
Bértárgyalások lefolytatása	70%
Kompetencialista elkészítése	64%
Oktatásszervezés, új szakképzések indítása	60%
Élet- és munkakörülmények változása	52%
Működési nyilvántartás vezetése	47%
Szakmai anyagok véleményezése	44%
Kommunikáció a média felé	37%

Összefoglalás

Az intézményvezetők részére kiadott kérdőívek válaszai alapján hipotéziseink a létszámhiány és a juttatások tekintetében igazolódtak. Bizonyos szakasszisztensi és orvosi munkakörökben a járóbeteg-ellátás területén is jelentkezik már a létszámhiány. Az intézetek csak a kötelező juttatásokat tudják a dolgozók részére biztosítani.

A továbbképzések szervezésében hipotézisünk nem igazolódtott, az intézetek 77%-ának volt lehetősége az elmúlt 2 évben pályázatokon részt venni, és az intézetek 63-66%-ában szerveztek továbbképzést a szakdolgozók részére.

A két felmérés között eltelt időben az asszisztensek MESZK-vel kapcsolatos információi jelentősen változtak, ami azt igazolja, hogy a MESZK országos vezetőségének sikerült egyre több információt eljuttatni a tagjainkhoz, és széles körben megismertetni a MESZK munkáját.

Szánti Istváné,
járóbeteg-ellátásért felelős alelnök